

Opgave 2 Chronisch ziek of gehandicapt

tabel 1

Gemiddelde levensverwachting, inclusief jaren zonder chronische ziekten, 1983 en 2013

geboren	levensverwachting bij geboorte	verwachte aantal jaren zonder chronische ziekte
1983	vrouw	79,6 jaar
	man	72,9 jaar
2013	vrouw	83 jaar (+3,4)
	man	79,4 jaar (+6,5)

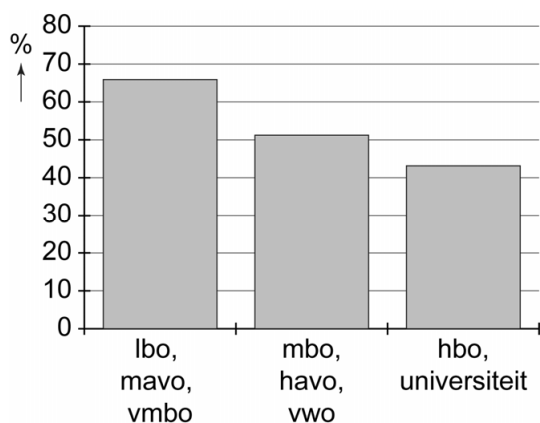
naar: Sociaal-Economische Raad, 2016

Toelichting

Ter illustratie: De gemiddelde leeftijd van overlijden van een vrouw die in 1983 geboren is, is 79,6 jaar. Hiervan zal zij naar verwachting gemiddeld 51,5 jaar doorbrengen zonder chronische ziekte.

figuur 1

Het percentage mensen van 25 jaar en ouder met een of meer chronische aandoeningen (ziekte of handicap) in 2012 naar opleidingsniveau

naar: Sociaal-Economische Raad, 2016

tekst 4

Een korte geschiedenis van de arbeidsongeschiktheidsregeling

In Nederland kunnen mensen met een chronische ziekte of handicap die arbeidsongeschikt raken een uitkering krijgen, een door de
5 overheid maandelijks toegekend inkomen. De arbeidsongeschiktheidsregeling die dit regelt, staat al tientallen jaren hoog op de politieke agenda. In de jaren
10 zestig van de vorige eeuw was de verwachting dat het aantal uitkeringsgerechtigden niet verder op zou lopen dan tweehonderdduizend, maar eind vorige eeuw liep het aantal
15 tegen een miljoen.

In politieke debatten over de explosieve groei is de vrees uitgesproken dat ook mensen die het niet nodig hebben de uitkering
20 kregen. De overheid zou werknemers en werkgevers te weinig hebben gestimuleerd om arbeidsongeschiktheid te voorkomen en voor re-integratie op de arbeidsmarkt te
25 zorgen. Om het aantal te verminderen zijn er vanaf de

eeuwwisseling beleidswijzigingen doorgevoerd.

Zo zijn er hogere toetredings-
30 drempels ingevoerd om de regeling financieel betaalbaar te houden. Voorwaarden en keuringen voor het krijgen van een uitkering werden veel strenger. Ook de gedachte dat werk
35 uiteindelijk het beste is voor de mensen zelf, lag aan de beleidswijzigingen ten grondslag. Betaald werk brengt immers niet alleen inkomen, maar bijvoorbeeld ook
40 sociale contacten en zelfontplooiing met zich mee. Uitgangspunt van het beleid is dat alle mensen, zowel met als zonder een chronische ziekte of handicap, een kans moeten krijgen
45 om deel te nemen aan de arbeidsmarkt. De nadruk wordt daarbij gelegd op wat mensen nog wel kunnen, in plaats van wat zij niet kunnen door hun ziekte of handicap.
50 Van iedereen wordt verwacht bij te dragen naar eigen kunnen.

naar: Sociaal en Cultureel Planbureau, 2016; www.hr-kiosk.nl, 2017 en fd.nl, 2015

tekst 5

De trombonist

[Een man] wordt sinds 2003 door het ministerie van Defensie bij diverse defensie-orkesten op zzp¹⁾-basis ingehuurd als bastrombonist. In 2007
5 blijkt dat hij diabetes heeft. In 2014 solliciteert hij naar een aanstelling. Vanwege zijn aandoening neemt defensie de sollicitatie niet in behandeling. Wanneer [de man]
10 meldt dat hij de zaak bij het College voor de Rechten van de Mens²⁾ heeft voorgedragen, wordt hij alsnog uitgenodigd om deel te nemen aan de sollicitatieprocedure. Hoewel uit
15 de procedure blijkt dat hij de meest geschikte kandidaat is, wordt hij

vanwege zijn aandoening alsnog ongeschikt bevonden. In de ogen van defensie kan de man, vanwege zijn
20 diabetes, niet voldoen aan de militaire basiseisen. Bepaalde onderdelen van de functie kunnen, zo is de veronderstelling, op termijn – wanneer er lichamelijke complicaties
25 optreden – niet meer door hem worden uitgevoerd. Het College voor de Rechten van de Mens oordeelt dat de minister van Defensie hiermee
30 verboden onderscheid maakt op grond van handicap of chronische ziekte.

bron: Sociaal-Economische Raad, 2016

noot 1 zzp = zelfstandig ondernemer zonder personeel. Een zzp'er is niet verplicht verzekerd voor inkomensverlies door ziekte, arbeidsongeschiktheid of werkloosheid.

noot 2 Het College voor de Rechten van de Mens heeft als wettelijke taak mogelijke schendingen van mensenrechten te onderzoeken. Uitspraken van het College voor de Rechten van de Mens zijn niet bindend, maar wel gezaghebbend.